

Olaf Printits

03.09.1924 – 14.04.2006

14. aprillil lahkus meie hulgast pärast pikka rasket haigust Eesti koolimatemaatika suurkuju emeriitprofessor Olaf Printits. Olaf Printits on pärit Türi metsapraakeri ja kooliõpetaja perekonnast. 1947. aastal asus Olaf Printits õppima Tartu Riikliku Ülikooli Matemaatika-loodusteaduskonda matemaatika erialal, mille lõpetas 1952. aastal. Ülikooli lõpetamise järel kutsuti O. Printits tööle ülikooli teoreetilise mehaanika kateedrisse, kus ta töötas kuni matemaatika õpetamise metoodika kateedri moodustamiseni 1965. aastal, jõudnud selleks ajaks dotsendi kutseni. Olaf Printits kui kateedri looja oli selle juhatajaks esimesed kümme aastat. Pärast seda töötas ta kuni 1987. aastani sama kateedri dotsendina ja alates professori kutse omistamisest samal aastal oli ta kateedri (hiljem matemaatika didaktika õppetooli) professor kuni 1994. aastani. Aastast 1994 oli Olaf Printits sama õppetooli emeriitprofessor.

Üle viiekümne aasta kestnud viljakas teadus- ja arendustegevus sai alguse kõrgema matemaatika elementide koolikursusesse viimisest. Sellest välja kasvanud kooliõpikute koostamine viis O. Printitsa tihedasse kontakti Eesti matemaatikaõpetajatega. Regulaarselt toimunud õpetajate täienduskursuste kaudu tihenened kontaktid õpetajatega lubasid Olaf Printitsal 1974. aastal alustada Eesti matemaatikaõpetajate päevade korraldamist. Need päevad on jätkunud igaaastaste üritustena praeguseni ning on saanud Eesti matemaatikaõpetajaid ühendavaks ning nende tegevust oluliselt kujundavaks teguriks. Tänu oma eruditsioonile ja headele organisatorivõimetele oli O. Printits aastakümneid Eesti matemaatikaõpetajate vaieldamatu liider. Ta oli Eesti Matemaatika Seltsi Koolimatemaatika Ühenduse rajaja ning Eesti Matemaatika Seltsi auliige.

Eesti koolimatemaatikute poolt kolmekümnendatel aastatel koolimatemaatika kursuse moderniseerimiseks alustatud töö edukas jätkamine O. Printitsa poolt viis tulemuseni, kus ainsa üksusena kogu endises Nõukogude Liidus õpetati Eesti koolides matemaati-

kat euroopalikele traditsioonidele tugineva integreeritud kursusena eesti originaalõpikute järgi.

O. Prinitis oli üks alusepanijaid eesti kooliõpilaste matemaatika olümpiaadidele ning oli aastaid nende korraldamise eestvedaja. Ta oli ka praeguse Hugo Treffneri Gümnaasiumi matemaatika-füüsika eriklasside loomise initsiaator ja esimesi õpetajaid.

O. Prinitisa tegevuse suureks ja tundub, et talle enesele kõige südamelähedasemaks valdkonnaks, on olnud Eesti koolimatemaatika ajaloo uurimine. Tema sellekohane töö on olnud nii laiaulatuslik ja põhjalik, et vaevalt leidub siin veel midagi oluliselt uurimisväärset. Koolimatemaatika ajaloo uurimistulemused on esitatud arvukates artiklites ja neljaosalisena ilmunud monograafias “Eesti koolimatemaatika ajalugu”. Tema eestvedamisel on jäädvustatud Eesti koolimatemaatika suurkujudega seotud paigad ja korraldatud neile pühendatud üritusi. Kokku on O. Prinitisal trükitud avaldatud üle 350 kirjutise. Tunnustamiseks tema tegevust koolimatemaatika valdkonnas valiti ta Tallinna Pedagoogikaülikooli audoktoriks.

Kogu oma tegevuse kestel Tartu Ülikoolis on prof. O. Prinitis olnud tunnustatud lektor, mitmete uute põhi- ja valikkursuste looja. Professor on olnud juhendajaks õige mitmele dissertandile ning kümnetele Tartu Ülikoolist matemaatikaõpetaja pädevuse saanud üliõpilastele. Kolleegidele ja õpilastele on O. Prinitis jäävaks eeskujuks oma akadeemilise tasakaalukusega ja alati korrektse ning härrasmeheliku käitumisega.

Ei saa meenutamata jätta ka asjaolu, et nii akadeemilistes ringkondades kui ka laiema publiku seas oli Olaf Prinitis tuntud ja tunnustatud kui Tartu Akadeemilise Meeskoori kauaaegne solist, kes on esinenud ka mitme soolokontserdiga.

Kolleegid Tartu Ülikoolist